

Σ. Λάμπρος, «Ταβουλλαρικόν γράμμα τοῦ ΙΔ' αἰῶνος», *ΔΙΕΞΕ* 5/17 (1896), σ. 159-160.

1γ

1327-1449. Νοταριακές πράξεις. Γένοβα, Χάνδακας, Χίος.

Angeliki Laiou, «The Greek merchant of the Palaeologan period: a collective portrait», *Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* 57 (1982), σ. 123-124, αρ. 1, 4.

2

1355. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο. Παλάτια (Μίλητος, Μ. Ασία).

Μ. Μανούσας, «Ἡ πρώτη ἐμπορικὴ παροικία τῶν Βενετῶν στὰ Παλάτια (Μίλητο) τῆς Μ. Ἀσίας», *ΔΧΑΕ* 3 (1962-1963), σ. 234-235.

ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΖΕΥΓΟΥΣ ΔΟΥΛΩΝ. ΡΥΘΜΙΖΕΤΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΩΣ Ἡ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ
1355, 27 Ιανουαρίου

«... Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ ἀμήν. Ἐν ἔτι χιλιωστῷ τριακοσιοστῷ πεντικοστῷ πέμπτῳ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας, ἡμέρα Παρασκευῇ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μισερ Φρατζέσκῳ Βλάχῳ εἰς τὰ Παλάτια. Ἐγὼ Γεώργιος ὁ Ἀθηναῖος πιπράσκω εἰς τὸν Ἀντώνιον τὸν Μαντέλλον τὸν δούλον μου, ὃν ὠνησάμην ἐξ οἰκείων πόνων καὶ ἀναλωμάτων, τὸν Γεώργιον τὸν Τρούλλον τὸν ἀπ' Ἀθήνας μετὰ καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ Ξένης ὀνομασμένης, εἰς φλωρία τεσσαρακο- νταῖς. καὶ ποιῶ συμφωνίαν μεταυτοῦ. Ἐπειδὴ πολλὰ ἠγάλῳσα διὰ τὴν ἀγορὰν αὐτῶν καὶ ἐξ ἐκείνων ἀφῆκα διὰ τὴν ψυχὴν μου ὥς ἵνα δουλεύσει τὸ ἀνδρόγινον τὸ εἰρημένον τὸν ἄνωθεν τὸν Μαντέλλον χρόνους πέντε. Καὶ μετὰ τούτους τοὺς πέντε χρόνους νὰ ἐπιδίδει ὁ εἰρημένος Γεώργιος ὁ Τρούλλος εἰς τὸν εἰρημένον Ἀντώνιον τὸν Μαντέλλον φλωρία τριάκοντα, τὰ δεκαεὶ νὰ τῆς τα χαρίζειν εἰς γὰρ τεσσαράκοντα ἐξ ὠνησάμην αὐτοῦς. Εἰ δὲ καὶ ἔλθῃ ἀπὸ τὸν τόπον του κανεὶς ἄνθρωπος ἢ ἀπάλλοθεν, νὰ τὸν δώσουν καρτζία νὰ εὐγεί ἢ αὐτὸς νὰ δίδῃ ὅσῃ εὐρεὶ τὰ φλωρία τῆς ὅλλης τιμῆς τὰ τεσσαράκοντα ἐξ νὰ ἔναι ἐλεύθερος. καὶ ὥσον ἂν δουλεύσει αὐτοῦ, νὰ ἔναι ἢ δούλευσις προίκα καὶ νὰ μηδὲν ἀπετεῖ τίποτις χάρις τοῦ κόπου του. Τὸ δὲ παιδίον τοῦ Γεωργίου τοῦ Τρούλλου ἐλευθέρῳσα ἐγὼ καὶ ἔστιν ἔξω ἀπὸ τὴν παρούσαν συμφωνίαν εἰς πάσαν ὀρεξιν καὶ θέλησιν αὐτοῦ ὥς ἐλεύθερον καὶ ἀκαταδούλωτον καὶ οὐδὲ ὁ εἰρημένος κὺρ Ἀντόνιος ἔχει εἰς αὐτὸν τὴν τυχούσαν ἐξουσίαν καὶ ἐτοῦτον ἐγένετο μὲ ὅλλην ὀρεξιν καὶ θέλησιν τοῦ κὺρ Ἀντονίου του τε Μανδέλῳ. ἐπὶ παρουσία τῶν κεκλημένων ἀξιοπίστων μαρτύρων τοῦ τε μισερ Φρατζέσκο Βλάχῳ καὶ κὺρ Γαβρηὴλ Λόνγκῳ καὶ Μάρκῳ τῶν παρατυχόντων καὶ ἀσφαλισάντων ταῖς οἰκείαις ὑπογραφαῖς συνάμα τοῦ κὺρ Μιχελετῳ Ακαρδῳ καὶ τοῦ γεγραφώτος ταύτην Μιχαὴλ τοῦ Μοσχοπούλου.

Io Francesco Blanco testemio clamadho de questo soura scripto.

Ἐγὼ Γαβριὴλ ὁ Λόνγγος ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι μάρτυρας παρακαλετὸς εἰς τὴν ἄνωθεν δι- λουμένην γραφήν.



Ἐγὼ Μάρκος ὁ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. *Ego Michael Acardo testis suprascripst rogatus ...*».

2α

1357-1428. Διοικητικά και ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Αθήνα, Κεφαλονιά.

Φ. Γ ρ η γ ο ρ ό β ι ο ς (μετάφρ. Σ. Λάμπρος), *Ιστορία τῆς πόλεως Ἀθηνῶν*, τ. 2, Ἀθῆναι 1904, σ. 738-742, σ. 744-746.

3

1359. Ειδικό πληρεξούσιο. Μυλοπόταμος (Κρήτη).

E. Gerland, *Das Archiv des Herzogs von Kandia im königl. Staatsarchiv zu Venedig*, Strassburg 1899, σ. 70-71, αρ. 4. (= C. Mertziος, «Un mandat du XIVe siècle en grec vulgaire», *Byzantinische Forschungen* 2 (1967), σ. 266-268).

ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ ΑΠΟ ΕΛΛΗΝΑ ΤΑΒΟΥΛΛΑΡΙΟ

1359, 10 Ιουλίου

«Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἐν ἔτει ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ατνθ, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ δεκάτῃ, ἑνδικτιῶνος δωδεκάτης. ἐν τῷ καστελίῳ τοῦ Μυλοποταμοῦ ἐν τῇ νήσῳ Κρήτης.

Προτρεπόμενος προτρέπομαι καγὼ Μαθαῖος ὁ Καλλιέργης υἱὸς ἐκείνου τοῦ εὐγενεστάτου κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Καλλιέργη, κατοικοῦμενος εἰς τὴν τούρμαν τοῦ Μυλοποταμοῦ καὶ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τοῦ Ἀρίου, προσὲ κὺρ Γεώργιον τὸν Καλλιέργην τὸν ἀδελφόν μου, κατοικοῦμενον εἰς τὴν εἰρημένην τούρμαν ἐν τῷ χωρίῳ τοὺς Ἡβδωνήτας, καὶ λέγω, ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν μέχρι εἰς χρόνον ἕναν τὸν πρώην ἐρχόμενον διὰ ἔμην καὶ διὰ ἔμὸν ὄνομα πληρεστάτη δύναμι καὶ ἐξουσίαν να ἔχεις ἐν τῷ περιέχῳ κάστρου Χάνδακος νήσου Κρήτης ἐρευνᾶν, ἀναγηρεύειν, εξετρέχειν, ἐγκαλεῖν, ἀβοκατεύειν καὶ ἐντρατίτε ἐπέρνειν, διαδικαζέσθην καὶ ἀποκρινέσθην, νόμον αἰτεῖν καὶ κουμесиὸν ποιεῖν καὶ ἀποφάσεις ἀκούειν καὶ αὐτὰς τελεῖν, εἰς τελειώμαν πληρωμάτων ἐγλυτόνειν, διαφεντεύειν, περιορίζειν, σκομίζειν, φυλακίζειν καὶ ἀποφυλακίζειν, λαμβάνειν καὶ ἀπολαμβάνειν ὅλα τὰ καλλὰ παρόντα καὶ μέλλοντα καὶ πασέους μου χρεωφελέτας καὶ οἰκοπαροίκους, ὅπου δ' ἂν καὶ ἐκείνους ἢ ἐκεῖνα εἴρης, σῆμά τινος ἡτεῖν, διὰ ἐγράφου καὶ ἐκὸς ἐγράφου, διὰ τὸ δικαστήριον καὶ ἐκτὸς δικαστηρίου, ἔμπροσθεν δουκὸς καὶ τῆς βουλῆς του καὶ ἄλῶν πασῶν ἐξουσιῶν τοῦ περιέχοντος τοῦ Χάνδακος, ἔγραφα καὶ ἔγραφον ὁμολογήσεων, ἀμφιερώσεων παρακαλεῖν, ποιεῖν καὶ τελειώνειν καὶ πάσαν ἄλλην ἀναγκείαν χρειάν ποιεῖν ὡς ἐμὲ αὐτὸν, καὶ ἐὰν κάμνη χρειάν, ὅρκος ὁμόσαι ἀπάνω εἰς τὴν ψυχὴν μου ὡς ἐμὲν αὐτὸν. ὅτι δὲ ποιήσεις διὰ τὴν ἐξουσίαν τῆς αὐτῆς προτροπῆς, νὰ ἔχη τὸ βέβαιον καὶ ἀπαράθραυστον. ἐὰν οὖν βουληθῶ κινηθῆναι εἰς ἐναντίωσιν τοῦ ἡθέλες κάμειν περὶ τῆς ἄνωθεν ἐξουσίας, καὶ οὐ

